

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ЛЮБИМЕЦ

6550 Любимец , площад”3-ти март” № 1, ет.3, тел.:03751/89-36

РЕШЕНИЕ № 133 от 18.12.2024 година на Общински съвет – Любимец

Относно: Приемане на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец 2025-2028 г., ведно с План за действие към Програмата

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните и във връзка с Докладна записка от инж. Тодор Милев – Зам. - кмет на Община Любимец с Вх. № 127/17.12.2024г., Общински съвет - Любимец,

Р Е Ш И :

Приема „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Любимец 2025-2028 г.”, ведно с План за действие към Програмата.

Настоящото решение е прието с явно гласуване на Редовно заседание на Общински съвет - Любимец, проведено на 18.12.2024г., Протокол № 17/18.12.2024г., т.17 от дневния ред и е подпечатано с официалния печат на ОбС - Любимец. Участвали в гласуването 11 общински съветници, от които „ЗА ”-11, „Против ”- 0 и „Вздържал се”- 0.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОбС – Любимец
ТАНЯ СТАНКОВА

ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ

ПРОГРАМА

**ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА
ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ ЗА
ПЕРИОДА
2025 – 2028 г.**

*Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на
Община Любимец 2025-2028г.*

*Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията
на Община Любимец за периода 2025-2028 г., приета с Решение № 133 по Протокол №
17/18.12.2024г. на Общински съвет - Любимец*

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. НОРМАТИВНА БАЗА

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

V. МЕТОДОЛОГИЯ

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

VIII. ФИНАНСОВ РЕСУРС И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

IX. ОЦЕНКА НА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА - КРИТЕРИИ

X. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

X. НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОЛУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания, поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места на територията на страната. Разработването и приемането на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Любимец се налага поради това, че проблемът със свръхпопулацията на скитащите и безстопанствени кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманномедицински, ветеринарно-медицински, социално-битови, икономически и екологични). Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец е изготвена в изпълнение на чл. 40, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от Закона за защита на животните. Разработването на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета е на основание и в съответствие с приетата с Решение на Министерски съвет № 136 от 14.03.2019г. Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и Наредба № 4 от 1.02.2021 г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност.

Община Любимец се стреми да прилага адекватни мерки за овладяване на проблема с безстопанствените кучета, да подобри облика на общината и да прилага разпоредбите на Закона за защита на животните, вменияващи на общините редица права и задължения по контрола на защитата и хуманното отношение към животните и третирането на домашните и безстопанствените кучета.

За предотвратяване нарастването броя на безстопанствените кучета, общината се стреми да прилага законосъобразни мерки. В тази връзка и с цел овладяване на проблема с безстопанствените кучета се работи по метод, основан на препоръките на Световната здравна организация и съобразен с европейските изисквания. Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец обхваща периода 2025-2028г.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Основна цел на програмата

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема. Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията, поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини. Основната цел на настоящата програма е да се установят дългосрочни и ефективни мерки за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец.

- Прилагане на механизмите за ефективен контрол и намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината, предвидени в българското законодателство;
- Прилагане на механизмите за ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;
- Повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация.

2. Подцели

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността в градската среда;
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията, съгласно разпоредбите на действащото законодателство;
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни;
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждането на кучета.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на детайлен анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията, поставени в нормативната уредба на Република България.

3. Задачи на програмата

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлениято „безстопанствени кучета”, чрез анализиране, набелязване и въвеждане на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им;
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ);
- Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета на територията на общината, съгласно изискванията на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
- Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически и физически лица);
- Масова кастрация на безстопанствените кучета на територията на общината;
- Стимулиране на кастрацията на домашните кучета на територията на общината;
- Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;
- Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането, развъждането, обучението и търгуването на домашни кучета, чрез изготвяне и провеждане на образователни кампании съвместно с неправителствени организации, съгласно чл. 2 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ);
- Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.

III. НОРМАТИВНА БАЗА

Настоящата програма е разработена в съответствие с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии.

От своя страна Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец се осъществява в сътрудничество между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните и организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните.

1. Закона за защита на животните

Законът има за цел да бъде запълнена съществуващата празнота в системата от нормативни актове на Република България, който въвежда мерки за формиране и задълбочаване на разбирането на обществото относно защитата на животните, обучението на малките деца, по-големите деца и др. Законът е рамков за всички животни и определя неуредени в Закона за ветеринарномедицинската дейност области като: прилагане на мерки за регулиране на популациите от безстопанствени животни; създаването на национална база данни за регистрация на домашните и кастрираните вече безстопанствени кучета и др.

2. Закон за ветеринарномедицинската дейност

Задълженията на кметовете на общини по отношение на безстопанствените кучета са определени в Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) и Правилника за прилагане на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ППЗВМД). Съгласно чл. 133, ал. 2, т. 1 и т. 7 от ЗВД – “Кметовете и кметските наместници съдействат за изпълнението на мерките за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестите по животните предприемат мерки за недопускане на свободно движение на животни по улиците на населените места.”

Съгласно чл. 178 от ЗВД – „Кметовете на общини, райони и кметства организират контрола за спазване изискванията по чл. 172, т. 1 и 2, чл. 173, т. 1 и чл. 177, ал. 1.”

3. Закон за здравето

Съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗ) „Държавата, общините, юридическите и физическите лица осъществяват дейността си, като осигуряват опазването на жизнената среда от вредно въздействащите върху здравето на човека биологични, химични, физични и социални фактори.”

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

При започване изпълнението на Националната програма, в съответствие с която е разработена и тази на община Любимец, и във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на всяка община в страната. Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец.

- Преброяването започва на централно ниво с уведомление от Министъра на земеделието, храните и горите до кметовете на общини със заложен в него срок.

*Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на
Община Любимец 2025-2028г.*

- Кметовете на общини издават Заповед за извършване на преброяването. Същото се извършва от представители на общината, организации за защита на животните или от други юридически лица. В преброяването не могат да се включват участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучетата.

- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.

- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.

Преброяването се извършва по методика като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация. Примерна методика за извършване на преброяването на безстопанствените кучета на територията на Република България, респективно за община Любимец.

За успешното прилагане на методиката на преброяване на безстопанствените кучета е необходимо наличието на определена информация за съответната община: обща дължина на пътната мрежа (в км.) и/или общ брой на жилищните сгради и/или брой на улиците. При липса на достатъчно данни може да бъде използван и само един от изброените критерии, като за най – надежден се счита дължината на пътната мрежа на територията на населеното място. По време на самото преброяване всеки екип обикаля улиците на населеното място и отчита броя на забелязаните животни за изминатото разстояние /брой сгради/ брой улици. Данните се записват и отчитат, като след обобщаването им по формула на принципа на простото линейно уравнение се изчислява общият брой на безстопанствените животни въз основа на общата пътна мрежа /общ брой жилищни сгради/ общ брой на улиците.

Пример: Ако дължината на пътната мрежа на територията на съответната община е 100 км, преброени са 75 кучета на изминато разстояние от 75 км, то общия брой на кучетата в населеното място е 100. По същия начин се изчислява и преброяване спрямо общия брой на жилищните сгради или брой на улиците. Допустимата грешка е +/- 10%. За постигане на по – точни резултати се препоръчва покриване на по-голяма територия на населеното място. От значение е преброяването да се извършва при подходящи метеорологични условия, съобразени с етологичните особености на вида.

- След приключване на преброяването в срок от 20 работни дни се съставя общ протокол, който се одобрява от кмета на общината и се публикува на интернет страницата на общината.

- След това се изпраща в Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ). Областната дирекция обобщава данните от протоколите и ги изпраща в Българската агенция по безопасност на храните, която изготвя доклад и го публикува на интернет страницата си. Същият доклад се изпраща в Министерството на земеделието, храните и горите.

Провеждането на социологическо проучване за броя на домашните кучета на територията на Република България се възлага от Министъра на земеделието, храните и горите.

1. Описание на проблема

Разработването и приемането на тази Програма се налага поради това, че проблемът с безстопанствените кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманномедицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични), и досега взетите мерки в изпълнение на Закона за

ветеринарномедицинската дейност се оказват недостатъчни и все още не може да се намери цялостно и трайно решение. Нейното приемане е необходимо и поради нарастналия брой на безстопанствените кучета и възможността за възникване на необоснована тяхна агресия, застрашаваща живота или здравето на хора и животни.

Проблемът с безстопанствените кучета има няколко измерения:

- **Здравни рискове за хората:** - безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.

- **Създаване на дискомфорт сред населението:** - шумът, създаван от животните през нощта, смущава гражданите;

- **Тежко положение на самите безстопанствените кучета:** - кучетата страдат от различни болести, глад и студ; много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани;

- **Безстопанствено скитащите се кучета често предизвикват и пътнотранспортни произшествия.** Необходимо е да се приведе в действие ефективна система спрямо регулирането на кучешката популация, свързана с предприемането на конкретни мерки за решаване на проблема с безстопанствените кучета. Евтаназията е метод, който вече е отречен от ветеринарномедицинската наука и практика. Залавянето и отстраняването на кучета не се считат повече за ефективни мерки за директен контрол;

- **Икономическа неефективност:** Действията от страна на общината до този момент за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи, а в същото време трудно се постигат реални резултати.

2. Причини за възникване на проблема

- Липса на адекватно и цялостно законодателство;

- Недостатъчния контрол върху популацията на домашни кучета;

- Недостатъчна ефективност на прилаганите досега методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;

- Временното използване на кучета за пазачи на дворове, вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят;

- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави;

- Популацията се допълва и от изоставени малки, изгубени или избягали домашни кучета;

- Изоставяне на кучета от домакинствата от съседните области и общини по републиканската пътна мрежа;

- Ветеринарният лекар е длъжен да изпраща информация за регистрираните кучета в общината.

Ясно е, че наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато обаче е това, че наличието на кучета по улиците е основно причинено от хората и тяхната безотговорност. За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с грижите по тях. Изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им, и при първите срещнати трудности животното /или неговото потомство/ е изоставено на улицата. Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на Закона или Наредбата, а от липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това, каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче.

Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност. Овладяването на популацията на безстопанствените кучета е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и намаляване на броя им до минимум. Популацията на безстопанствените кучета се състои от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор, които водят до рискове за населението, като се създава опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия, замърсяване на околната среда. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, провокиран от генерирания от тях шум и предизвикват страх сред гражданите. Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Едни от тях, свързани с обществеността са липсата на популяризация на проблема с безстопанствените кучета и рисковете, които крие той, недостатъчната информираност на населението относно задълженията им при отглеждането на домашни кучета, ненасърчаване на отговорното отглеждане на кучетата и тяхната кастрация, слаба активност при осиновяването им от приюти. Други са свързани с поведението на собствениците на домашни кучета и включват безотговорно придобиване, отглеждане, размножаване и разпространение, безнадзорно извеждане и оставяне без контрол.

3. Популация на безстопанствените кучета

Една от главните причини за увеличаващата се популация от бездомни кучета е липсата на контрол от страна на собствениците над домашните кучета. В резултат на това се продуцират нови бездомни поколения. Собствениците не са подготвени за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят.

Стопаните на домашни кучета не осъзнават напълно, че ако тяхното женско куче има поколение от десет малки, то отговорността по изхранването им, отглеждането и намиране на нов дом и стопанин е тяхна, както и че това не е лека задача. Така на “входа” на популацията от бездомни кучета стоят изоставените от собствениците си кучета или тяхното нежелано потомство.

Популацията се попълва и от изгубени или избягали домашни животни, временно използвани кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и други обекти и след това изоставени, както и от ново придобити от други райони. Всички тези групи формират общата картина на популацията от бездомни кучета, която при неефективни мерки се поддържа максимална според естествените природни закони.

Относително рискови по отношение нарастващата популация на безстопанствени кучета са районите, където:

- съществуват хранителни отпадъци, които целенасочено се осигуряват от гражданите;
- съществуват изоставени и порутени постройки;

Определянето на точния брой на бездомните кучета е задължително условие при планирането и провеждането на всички мерки за намаляване на тяхната популация. Установяването на техния брой по райони и населени места и идентифициране на най-рисковите територии е важно за това, къде трябва да бъдат насочени усилията приоритетно.

Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носещ капацитет на средата” и зависи от условията на средата –

количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носещия капацитет на средата” раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета, ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

4. Анализ на обстановката в населените места на община Любимец

Наличието на бездомни кучета в населените места на Общината може да доведе до сериозни последици за населението му. Най-тежките потенциални опасности са за живота и здравето на хората, тъй като необезпаразитените и неимунизирани животни могат да пренасят различни заразни и паразитни болести. Именно скитащите бездомни кучета са основен източник, разпространител и резервоар на причинители на зоонози (ехинококоза, марсилска треска, лаймска болест, бяс и др.). Глутници от безстопанствени кучета биха нарушили не само спокойствието и комфорта на хората в даден район, но застрашават и тяхната сигурност. При евентуални нападения и ухапвания от животни с агресивно поведение, освен здравни последици, могат да доведат и до създаване на страх и емоционален стрес у хората. Друг риск е възможността за възникване на пътно-транспортни произшествия поради безстопанствено скитащите се животни, особено в периода на разгонване. Основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета в дадено населено място се свеждат най-общо до три условия, които се предлагат в средата: наличното количество хранителен ресурс, вода и подслон.

Единственият ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация чрез:

1) прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивните безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;

2) регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства - предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им; успокоява животното и прави характера му по социален; предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми. Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче”, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 1 и ал. 2, т. 5 от ЗВМД. Кучетата достигат полова зрялост на

ранна възраст, бързо се възпроизвеждат и броят им нараства за кратко време. В случай, че се подходи с отстраняване на безстопанствените кучета и прибирането им в приют се наблюдава временно освобождаване на терени, които постепенно се населяват и запълват от мигриращи животни. В резултат на това този метод е неефективен и предизвиква непрекъснат цикличен процес. За разлика от него, прилагането на метода „кастрирай и върни“, при който кучетата се връщат по места, не се наблюдава този ефект, тъй като средата се запълва с вече кастрирани животни и се блокира раждаемостта.

Акциите по залавяне на безстопанствени кучета се осъществяват от представители на ветеринарна лечебница или ветеринарен лекар, с които Общината е сключила договор. След залавяне, безстопанствените кучета се транспортират до ветеринарна лечебница/приют, съгласно изискванията на Закона за защита на животните.

В случай на изграждане на регионален приют за безстопанствени кучета Ветеринарният лекар предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето, съгласно изискванията на чл.174, ал.2 от ЗВМД. В случай на налична регистрация се уведомява собственика на кучето. При неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомяването, кучето се предоставя на нов собственик. Неосиновените и заловените кучета с липса на регистрация се кастрират, маркират, обезпаразитяват, и се ваксинират срещу бяс. Ветеринарномедицинските дейности се извършват от ветеринарен лекар, осъществяващ практика в регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория, съгласно чл. 40 в от ЗЗЖ и чл. 6, ал. 3 и 4 от Наредба № 42 от 2008 за изискванията към ветеринарните лечебни заведения и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва от тях. За извършване на горепосочените дейности, Общината предоставя заловените безстопанствени кучета във ветеринарната амбулатория или приют с приемопредавателен протокол. Протоколът се издава в два екземпляра - един за приюта или амбулаторията, един за общината и в него се вписват датата и броя на безстопанствените кучета, местата на залавянето им и опис на идентификационните номера на нашийниците им.

Ветеринарният лекар удостоверява извършените дейности по кастрация, маркиране, обезпаразитяване и ваксинация срещу бяс чрез водене на дневник и в началото на всеки месец представя подробен отчет до кмета, включващ брой животни и данни за всяко куче - възраст, външни белези, пол и килограми, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане в Националната информационна система за регистрация, идентификация, проследяване на движенията и контрол на здравния статус на животните (ВетИС). След извършване на горепосочените дейности във ветеринарна амбулатория или приюта за безстопанствените кучета се предприемат действия за намиране на собственик. В случай, че в 7-дневен срок от връщането им в амбулаторията или приюта не се осигури собственик, кучето се връща на мястото, от което е взето. В случаите на чл. 48 от ЗЗЖ или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се оставят в приюта или амбулаторията. Евтаназия на безстопанствени кучета се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВМД след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания. За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да изпълняват изискванията на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни.

При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на Общината

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЯРКА I. Създаване на организация за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Общината

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко наричани обработка) и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета:

- Обработката на безстопанствените кучета се извършва в регистрирани стационарни и/или подвижни амбулатории;
- Обработката се извършва на принципите на масова кастрация по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;
- Залавянето на безстопанствените кучета се извършва съгласно чл. 42, ал. 1 от ЗЗЖ;
- Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал. 2 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета:

- Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.
- Доказано агресивни кучета, участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала. Сигналът се проверява по процедурата на програмата.
- При потвърждение на сигнала кучетата се третират съгласно чл. 179, ал.3, т. 4 от ЗВМД и чл. 51 от ЗЗЖ.

3. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

4. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.

5. Провеждане на информационно - образователни кампании. Образователните кампании се изработват и провеждат съвместно от Организациите за защита на животните, Общинска администрация Любимец.

МЯРКА II. Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА III. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета. Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община Любимец.

МЯРКА IV. Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД. Общинска администрация Любимец изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени декларации.

2. Таксата за притежаване на куче се заплаща в отдел „Местни данъци и такси“ при Общинска администрация – Любимец.

VII. УЧАСТНИЦИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Местна власт

- Общински съвет Любимец приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Любимец и предвижда необходимите средства в бюджета за изпълнението ѝ, съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните.

- Кметът на община Любимец организира изпълнението на Програмата, сключването на договори с приюти и стационарни и подвижни амбулатории и ежегодно внася отчет за изпълнението ѝ пред Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

- Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета се осъществяват чрез договор с Организация за защита на животните: за залавяне, кастриране, чипиране и маркиране, ваксиниране, обезпаразитяване, издаване и попълване на паспорт в Националната ветеринарно-медицинска система на безстопанствени кучета, връщане на място, където са заловени съгласно чл.47, ал.3 от ЗЗЖ.

- Общинска администрация:

- Разглежда жалби и сигнали, свързани с кучета - компаньони и бездомни кучета;
- Извършва проверка на сигналите и жалбите с цел разрешаването на проблемите;
- Организира и провежда кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията.

2. Ветеринарни власти

- Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.

- Извършват контрол върху дейностите по програмата.

- Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета
Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.

- Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.

- Предоставят на Общинска администрация – Любимец списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.

- Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали

3. Организации за защита на животните

- Съдействат на общината чрез свои представители за изпълнение на мерките в програмата;

- Информират се за постъпилите жалби и сигнали, свързани с кучета - компаньони и бездомни кучета;

- Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите жалби и сигнали от граждани;

- Организируют и провеждат кампании за намиране собственици на кучета.

- Участват в съвместни кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията;

VIII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране и материално обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец, съгласно чл. 40б от ЗЗЖ.

- Държавен бюджет.
- Общински бюджет.
- Дарение от физически и юридически лица.
- Международни програми и проекти.

2. Срок за изпълнение на програмата.

• Програмата се изпълнява съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗЗЖ до приемането на нова Национална програма.

IX. ОЦЕНКА НА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ

1. Качествени промени:

- Повишаване на безопасността в населените места и намаляване на социалното напрежение.
- Подобряване на регистрацията и повишаване събираемостта на такси за домашни кучета.
- Овладяване на притока на нежелани животни от дпма към улицата чрез кастрация.
- Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- Намаляване на социалното напрежение, породено от проблеми с безстопанствените кучета.
- Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения

- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета.
- Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета и оттам повишаване на постъпленията от таксата по чл. 175 от ЗВДМ.
- Преброяване на популацията на безстопанствените кучета.

3. Критерии за изпълнение на програмата

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито – по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
 - Брой на кастрираните домашни кучета.
 - Брой на задомените безстопанствени кучета.
 - Годишен отчет за извършваните дейности по Програмата и резултати представени от кмета на общината пред Българската агенция по безопасност на храните.
- Брой на повторно обработените животни /реваксинация и обезпаразитяване на вече кастрирани животни/

X. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец се очаква да се постигнат следните резултати: Намаление на броя и свеждането му до минимум на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината; Намаление на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета; Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

XI. НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БУЛГАРИЯ

Националната програма въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В изпълнение на Националната програма община Любимец, приема своята програма и план за действие. В случай, че се констатира несъответствие на Общинската програма с Националната програма, се предприемат коригиращи действия.

XII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие по изпълнение на програмата за овладяване на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец е Приложение № 1 към програмата. Всеки следващ план за действие се приема ежегодно с Решение на Общински съвет, заедно с отчет за изпълнение на плана за изминалия период.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
КЪМ ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
ЛЮБИМЕЦ 2025 – 2028г.

ПРЕБРОЯВАНЕ НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА			
	Дейност	Изпълнител	Срок
1.	Издаване на заповед за извършване на преброяване на безстопанствените кучета	Кмет на общината	След учведомяване на Министъра на земеделието, храните и горите
2	Определяне на екипи за извършване на преброяването	Община, юридически лица	С издаване на Заповед по т.1
3	Извършване на информационни капании	Община, физически лица	Постоянен
4	Поддържане и актуализация на регистъра на безстопанствените кучета	Лицензиран ветеринарен лекар, Кмета на общината	Постоянен
КАСТРАЦИЯ, ОБЕЗПАРАЗИТЯВАНЕ, ВАКСИНАЦИЯ СРЕЩУ БЯС, ТРАЙНА МАРКИРОВКА И ВРЪЩАНЕ НА НЕАГРЕСИВНИ И СДРАВИ БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА			
1.	Изготвяне на годишен график и план за залавянето и транспортирането на безстопанствените кучета	Лицензиран ветеринарен лекар, Кмета на общината	Ежегоден
2.	Сключване на договор с кастрационен център, ветеринарна амбулатория или ветеринарен лекар, упражняващ частна ветеринарномедицинска практика за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на кучетата.	Общината	Постоянен
3.	Изпълнение на	Лицензиран ветеринарен лекар,	Постоянен

	ветеринарномедицинските мерките съгласно програмата – обезпаразитяване, кастрация, ваксинация, регистрация, маркировка и връщане по места.	лицензирана фирма за ветеринарно – медицински услуги или регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория, с които общината е сключила договор.	
4.	Организиране на рекламнoобразователни кампании с цел запознаване обществеността с механизма на овладяване на кучешката популация	Общината, организации за защита на животните, медии и др.	Постоянен
ЗАДОМЯВАНЕ И НАДЗОР НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА			
1.	Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета.	Общината, организации за защита на животните, ветеринарни лекари и др.	Постоянен
2.	Настаняване на безстопанствените кучета в приюти.	Общината, ветеринарни лекари и др.	Постоянен
3.	Осъществяване на надзорна дейност и грижа за безстопанствените кучета.	Физически лица, организации за закрила на животните, община, ветеринарни лекари	Постоянен
РЕГИСТРАЦИЯ НА ДОМАШНИТЕ КУЧЕТА			
1.	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото българско	Общината, общински съвет, ОДБХ, ОЗЖ	При необходимост

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец 2025-2028г.

	законодателство		
	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни кучета	Община	Постоянен
	Разширяване на функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашните кучета.	Община	2025-2028г.
	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета.	Община, Организации за защита на животните	Постоянен
	Предписания и санкции за собствениците, назаплатили „такса за притежание на куче” и нарушаващи общинските наредби за притежание и отглеждане на куче.	Община	Постоянен

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец е изготвена съгласно чл. 40, ал. 3 и ал. 4 от Закона за защита на животните, приета с Решение № 133 от Протокол № 17/18.12.2024г. на Общински съвет - Любимец.

Програмата влиза в сила след приемането и от Общински съвет - Любимец за срок 2025-2028 г.

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец 2025-2028г.

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Любимец 2025-2028г.